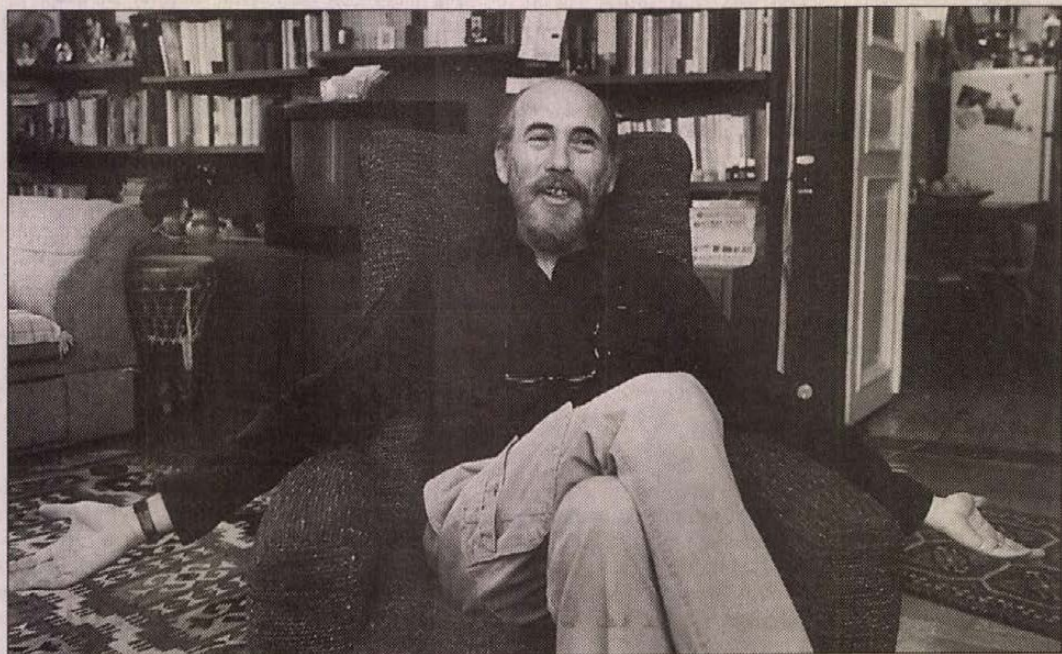


Nálam minden húsz évig tart



Goldstein Imre: szinte akcentus nélkül beszél magyarul

BÁNHALMI JÁNOS FELVÉTELE

Negyvenkét éve, tizennyolc évenesen hagyta el Magyarországot, s nemrég negyedszerre tért vissza. Első látogatását kivéve csak rövid ideig maradt, nem gondolt hazatelepülésre, hiszen nem élnek Magyarországon rokonai. 1972-ben doktori disszertációját készítette Magyarországon – három és fél hónapig. A színházi intézetben kutatót anyagot a magyar avantgárd drámákról, amelyeket 1945 és 1970 között írtak. Az Izraelben élő Goldstein Imrének nemrég jelent meg *Álom az utolsó pillanatról* című verseskötete a Múlt és Jövő Lap- és Könyvkiadónál.

Goldstein Imre szinte akcentus nélkül beszél magyarul. Egy-két szlenget, illetve új keletű szót azonban már nem ért. Példának egyetlen egy jut eszébe: a fekvőrendőr.

Régóta érdeklik a drámák, a színház, noha úgy gondolta, lehet ő orvos, költő vagy rendező is. Gimnazistaként purimbálokon (zsidó örömnünnep) konferált. Dávid királyról színi előadást rendezett, majd Shakespeare-estéket szervezett. 1956-ban Amerikába

vándorolt, színészként és rendezőként dolgozott, miközben egyetemre járt. Disszertációjában a magyar avantgárd drámákról írt. Azt akarta, hogy Amerikában ne csak Molnár Ferencet ismerjék, hanem Karinthy, Sarkadit, Görgéyt, Mécsölyt és **Eörsit** is. Két héttel a szakdolgozat megvédése után Izraelbe utazott. Onnan intézte el, hogy New Yorkban bemutassák Karinthy három drámáját.

Goldstein Imre most fejezte be a Nádas Péter-trilógia harmadik drámájának, a Temetésnek a fordítását. S hogy a szöveg jól hangozzon angolul, nyáron egy héten át két színésszel tökéletesítik Amerikában. Velük próbálja ugyanis a fordítópróbák előtt Wilson Talley's Folley című darabját. Nádas Péter drámáját 1981-ben olvasta a Színház című havilap mellékletében. Elkezdte csak úgy magának fordítani, majd félretette. Mikor megismerte az író, újra elővette a darabot. Nálam minden húsz évig tart – mondta.

Nemcsak Nádas drámáját fordította angolra. Hanem például Déry Tibor Óriáscecsemőjét is,

amely megjelent a Modern International Drama című magazinban. Egyetemi felolvasóesten már elhangzott, de külhoni színházakban még nem játszották a Magyarországon sem túl gyakran színpadra állított Óriáscecsemőt. Ez még valahol bemutatóra vár.

Goldstein Imre úgy véli, a költészetből és a fordításból nem lehet megélni, és – többek között – éppen ezért tanít a tel-avivi egyetemen. Írásait az elmúlt három-négy évben rendszeresen közölte a Múlt és Jövő, a Magyar Napló, az Élet és Irodalom, valamint a Mozgó Világ. Az *Álom az utolsó pillanatról* első magyar nyelvű verseskötete. Kétli azonban, hogy lesz ennek folytatása, nem tartja magát túl termékenynek.

Otthon érzi magát a magyar, az angol és a héber nyelvben egyaránt. Ha egyedül van, leginkább magyarul vagy angolul gondolkodik. Verseket azonban főként magyarul ír, noha családjának egyetlen tagja sem beszél magyarul. Héberül körülbelül öt-hat verset írt, de egyiket sem tartja túl jónak.

Szemere Katalin